

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld.40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 221.

V Ljubljani, v četrtek 26. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Ljudski shod v Kozjem.

Na Stajerskem, 24. sept.

Zadnje nedeljo se je v Kozjem vršil shod, ki je bil dobro obiskan, čeprav čas ni bil ugoden tukajšnjim odnošajem. Taki shodi so za nas bele vrane. Volilen shod je v našem okraju le redko kedaj in takega shoda, kakor je bil pretečeno nedeljo, sploh ne pomnimo. Zato pa gre neutrudljivemu „Slovenskemu društvu“ in njegovim neumorno delavnim odbornikom velika hvala za to, da so se ozrli tudi na naš zapuščen okraj, v katerem biva ljudstvo, ki krvavo potrebuje poduka v narodnih, političnih in gospodarstvenih rečeh.

Ljudski shod se je vršil po naslednjem vspredu:

Predsednik „Slov. društva“ gosp. dr. Gregorec pozdravi vse prisotne, predstavi jim vladnega komisarja grofa Schönfelda in dá besedo prvemu govorniku gosp. dr. Jurteli.

Govornik pravi, da sedi šele drugo perijodo v deželnem zboru štajerskem, pa še to obžaluje. V Gradcu za nas ni pravice. Deželnemu zboru predseduje glavar, ki je Slovenecem neprijazen in v dež. odboru ne sedi ni jeden Slovenec in vendar ima deželni odbor vlado v rokah in rešuje vse opravke. Slovenski poslanci so skorej popolnoma osamljeni, in sami ne morejo ničesar storiti, ker jih je premalo. Tudi z ozirom na podlago, na kateri sedaj temelji volilni red, je slovenskih poslancev premalo. Govornik to dokaže z zgledom. Njegova volilna okraja, ptujski in rogaški, plačujeta direktnega davka na leto 184.000 gld., na Gornjem Štajerskem pa plačujejo Lietzen, Murau in Irdning skupaj le malo

več nego ptujski in rogaški okraj. In vendar imajo omenjeni gornještajerski okraji vsak svojega poslanca, tedaj tri poslance, njegova volilna okraja pa samo jednega. Kje je tedaj pravica? Glede na delovanje slov. poslancev v deželnem zboru omeni, da jim je le na gospodarskem polju bilo mogoče kaj malega storiti. Zoper lovski zakon se je dandanes v širjih krogih začel odpor, katerega je treba uporabiti; slov. kmetje naj s protesti in prošnjami podpirajo svoje poslance, da morejo proti temu nesrečnemu zakonu odločneje postopati. Prosta ženitev je materijelno jako škodljiva, ker pomnožuje uboštvo in tako občinam nalaga težka bremena; zato je tudi tukaj postaviti gotovih mej. V Mariboru se je osnovala vino- in sadjerejska šola za Slovence. Pa kaka je ta šola? Slovenski gojenci se morajo predmetov učiti v nemščini. Zato pa ta šola zelo zaostaja za enakimi nemškimi in slovenskimi (n. pr. na Kranjskem), zato ima tako slabe vspehe. Priborimo tedaj slovenščini tudi tukaj njeno mesto! V zadnji dobi se je učiteljem obljubilo zboljšanje plač, pa to izboljšanje hočejo omejiti na gornje in srednje Štajersko, češ, na spodnjem imajo denarja dovolj. To je krivica za ljudstvo in učitelje. Krivica pa je prišla do vrhunca povodom debate o slov. nižji gimnaziji celjski. Tu je deželni zbor nekaj potegnil v svoj delokrog, kar ga nič ne briga, ker sodi jedino prej državni zbor. Storili pa so to, da bi se drgnili ob nas in nas sramotili, zanikali so nam celo pravico do izomike v lastnem jeziku. Moška čast je zahtevala od nas, da smo zapustili hišo, v kateri so nas smatrali za dovolj dobre, da bi norce brili z nami. Vsak pošten Slovenec nam mora pritrčiti. Konečno

pozove slovenske kmete, naj volijo pri bodočih volitvah može slov. jezika in krščanske vere, in zakliče: „Stojmo trdno kot skala, slov. može!“

Glasno odobravanje je sledilo tem lepim besedam. Potem se prebere resolucija, v kateri se utemeljuje in odobruje izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora štajerskega. Resolucija se sprejme z vsestranskim pritrdjenjem.

Nato nastopi drugi govornik gospod Dragotin Hribar, ki govori o šolskih in gospodarstvenih razmerah slovenskih. Sola je človeku dandanes potrebna kakor vsakdanji kruh. Vsikdar ni bilo tako. Nekdaj je bilo šolstvo in sploh omika v rokah menihov, ki so skorej jedini gojili vedo, plemiči, grofi in baroni so bili čestokrat le toliko večji pisave, da so podpisali svoje ime. Dandanes se omika širi mej vse sloje. Sinu pastirja je dandanes odprta pot do knežjega prestola. Da pa doseže šola svoj namen, mora biti utemeljena na pravi podlagi. Vprašam vas, ali pri nas sloni šolstvo na pravi podlagi? Ne. V naših šolah se otrokom še vedno preveč ubija v glavo nemščina, ki kmalu sfrli, kakor če bi sežgal olje in smolo. Otrokom vse pozabi, na vse zadnje ne zna prav niti brati, niti pisati, niti računati. Taki vspehi niso vredni tisočakov, ki se dajo za šole. Ljudska šola bodi utemeljena na materinščini, in vspeh bode večji. „Slovenski se boš doma naučil, v šoli se uči nemški“, tako pravijo naši zviti nasprotniki. Kaj pa hočejo s tem? Vrniti se hočejo mej nas, in ker se sami ne morejo priučiti slovenščine, zato se naj mi učimo nemščine. Toda narod se zaveda, nekaj smo že dosegli. Pa mi še hočemo več, kar je našega, to hočemo imeti. Borimo se tedaj

LISTEK.

Brezbožne sile.

(Dalje.)

Jako iznajdljivi so framasoni v smešenju katoliških dogem. A upamo, da si je bralec iz že navedenega vstvaril dovolj trdno sodbo o teh ljudeh, in preskočimo to zoperno poglavje. Dveh stvarij pa nikakor ne smemo prezreti, ker sta neobhodno važni za poznavanje framasonskega delovanja: njih razmerje do pete in šeste zapovedi božje.

Da je satan res „nečisti duh“, pokazal je, ko je za nekako središče svojega lastnega češčenja postavil pri framasonih kult nečistosti. Polagoma se uvaja vstopivši framason v ta kult, dokler strast v njem ne dozori in ga ne naredi za pokornega slugo. V 3. (mojsterski) stopinji se pri razlaganju prostozidarskega svetega pisma omenja med napredki človeštva, da je Lameh dal ljudem prvi vzgled poligamije. Po tej pripovedi je tudi framasonstvo izvor v prešestvu, saj je Eva Eblisu rodila Kajna, in iz Kajna je Hiram, iz katerega je prostozidarstvo. Panteistični nauk, kateri je v različni zmesi v framasonstvu zjedinjenih protislovij, še najbolj jasno izražen, je tudi najboljši pospeševatelj tej strasti. Nesmrtnost posameznika se taji, a vedno naglašava nesmrtnost človeštva kot družbe, prostost od morale je framasonska morala, zraven pa je kult nečistosti jako dober pripomoček, da se družba materijalno in gmotno krepí. Satan pozna trnek, na kateri se vjame

največ ribic, zato ga pa tudi rabi pri vsaki priložnosti. Svoj vrhunec je dosegel ta „kult“ v „adopcijah“ (maçonnerie del'adoption.) Te lože se razločujejo od drugih, da imajo v nje pristop tudi ženske, katere . . . bratje „adoptirajo kot sestre“. Take ženske lože so vedno združene z moškimi, katere imajo nad njimi nekako vodilno oblast. Taxil sodi, da pride na sto moških lož na Francoskem do šestdeset adopcijah. Manj jih je na Nemškem, vendar jih je toliko, da imajo lastne obrednike. „Sestre“ so razdeljene na 3 stopinje. V prvi stopinji („učenka“) jo poučujejo o framasonskem življenju. Ker ženske, ko vstopijo, navadno še niso popolnoma pokvarjene, ampak vstopajo navadno iz radovednosti, pripravljajo se polagoma na satanski poklic. Njihov obrednik uči n. pr. o čistosti: „Absolutna in sistematična čistost (to je: popolna čistost, katero uči evangelij) ni nikaka čednost, ampak je greh zoper naravni zakon“. Nравnost je „določena po dogovoru“. Pohlevnost je „znanost o mikavnem kretanju“ itd. Kadar je ta nauka, če ne teoretično, vsaj praktično razumelna, je zrela za 2. stopinjo („pomročnica“). In če vidijo „bratje“, da je njihova vredna „sestra“, postane „mojster“. Z ozirom na zahteve javne nравnosti se ne spuščamo dalje v dogodke, kateri se vrše v tej družbi, navedemo le besede, katere je izrekel br. . . Charles Fauvety, „ravnatelj stola častitljive lože La Renaissance“ v Parizu, o nji: „Tempelj našega ljubega francoskega framasonstva je res čudno podoben starobabilonskim, Veneri Militi posvečenim tempeljem, ki so bili polni žensk, katere so se prodajale ptujcem . . . Prostozidar-

stvo in prostitucija delujeta tako vzajemno, kakor dva na jedno verigo vklejnena jetnika“. Te besede je izrekel mož, ki je na lastne oči videl vse to, mož, kateri je videl v tem napredek in omiko. Toliko naj zadostuje o tej točki, dasi je največjega pomena za framasonstvo. Vsa skrivna znamenja, katere rabijo framasoni, vse na videz učene in skrivnostne prisposode, svete besede in „častitljiva“ znamenja se nanašajo na ta kult nečistosti, tako, da ne pozna framasonstva, kdor se ne vglubi v taka ostudna razmišljanja. Če kdo hoče dokumentarnih izvirnih dokazov za to trditev, naj prečita konec s prilogo drugega zvezka Taxilove knjige „Dreipunkte-Brüder“, „Allgemeines Handbuch der Freimaurerei“ (prostozidarska enciklopedija!) in 4. zvezek Taxilove, prej navedene knjige: „Les socurs maçonnes“. — Satan je dosegel, kar je hotel!

Najbolj pa se kaže zavrženost in nevarnost framasonstva v 30. stopinji „viteza Kadoša“. Vse, kar se govori o „humaniteti“, dobrotnosti, človekoljubju framasonskem, je laž, katero „bratje“ sami o sebi trosijo po brezverskih listih, laž, katere odmeva tolikokrat iz tudi — katoliških ust. Veliko nesramnosti in predrznosti je treba, da se opisuje kot človekoljubno taka družba, katere uči in zapoveduje umor. „Vitez Kadoš“ se polagoma pripravlja na svojo častno stopinjo. V nižjih stopinjah se mu le vedno zabičuje, da se mora iztrebiti protiframasonsko gibanje, da se mora kruto kaznovati vsak br. . . , kateri izda družbine skrivnosti. Čitatelj je razvidel iz prejšnjih odstavkov, da framasonstvo more obstati

5. 9. 45 m. M. M. M.

krepko in vztrajno za to, da bo naša ljudska šola res naša, da bo slovenska. Mi pa tudi hočemo svojim sinovom dati priliko, da se v materinščini tudi višje izomikajo, mi hočemo tudi slov. srednje šole. V zadnjem času se nam je dala drobtinica naših pravic, dobili smo slov. nižjo gimnazijo v Celju. Pa kak vrišč zbog tega mej našimi nasprotniki! Govornik prebere nekaj vrst iz „Stajerskega kmeta“ in zavrne ostudne napade na slov. razumništvo, posebno na duhovščino. Potem preide na očitane, da smo Slovenci ubog narodič. Res, ubogi smo, pa drugi so z nami ubogi. Prebere nekaj statističnih podatkov, kateri kažejo velike državne dolgove in osvetljuje strahovito, vedno bolj in bolj naraščajoče uboštvo mej kmeti in sploh delavskimi stanovi. To je plod nemško-liberalnega gospodarstva. Hvala Bogu, da ta stranka propada. Tudi mi se moramo otepati takih mož. Okleniti se moramo svojih poslancev, ki hočejo le narodov blagor, in jih podpirati. Delajmo krepko, složno in vztrajno in izbrisali bodemo dolg, ki tlači našo posest, in naša dežela bo ostala naša. (Zivahno odobravanje.)

Tretji govornik je g. dr. Gregorec, ki govori o vzrokih, zakaj se našemu narodu godé take krivice. Leta 1867. so naš presvetli cesar podpisali postavo, vsled katere so vsi narodi v državi enakopravni in ima vsak narod pravico, gojiti svoj jezik, torej je tudi naš narod enakopraven v šoli, v uradu, v javnosti. Nadalje je postava, da se mora, kjer je več narodnostij skupaj v deželi, dati vsaki priložnost, da se izomika v lastnem jeziku. In na te postavice so zapriseženi vsi ministri in uradniki. Od kod pa vender pride, da so te postavice za nas ostale na papirju? Vzrok je v tem, ker so tisti, ki so glasovali zanje, glasovali le za Nemce, na Slovence niti mislili niso. Nemško-liberalna stranka je bila takrat vse-mogočna. Sedaj ta stranka umira, za njo pa prihaja stranka, ki nam ni nič pravičnejša. Govornik razmotriva parlamentarne razmere. Slovani imajo v drž. zboru 157 poslancev, Nemci pa 177; in vender je po zadnjem ljudskem štetju le 8 milijonov Nemcev in 14 milijonov Slovanov. To je glavna zapreka, da se ne more izvrševati 19. člen državnih postav. Govoreč o posamnih strankah omeni glede na krščansko-socialno stranko, da ima na Dunaju čudovite vspehe. Pričakovalo se je od te stranke, da bo prijateljica Slovincem, toda pri glasovanju za slov. gimnazijo celjsko se je postavila proti nam. To moramo obžalovati, vender smo preverjeni, da je skušnjava za to mlado stranko prišla prezgodaj, in upamo, da bo nam odslej pravična, ker stoji na krščanskem temelju. Zbornične volitve se vršijo v 4 skupinah: veleposestniki volijo 85 poslancev, mesta 118, trgovske zbornice 19 in kmetje 129. Mesta in trgovske zbornice glasujejo skupaj in imajo proti 129 kmečkim glasovom večino. Pa poglejmo, kako je v armadi? Največ vojakov pride izmed kmetov, iz dežele. Dolž-

nostim bi morale odgovarjati pravice in takih ima kmet bore malo. V tem je vzrok, zakaj se dandanes za kmeta ničesar ne stori, čeprav bi mu bili ministri naklonjeni: preglasijo nas vedno mesta in zbornice. Nedavno se je v državni zbornici predložil nov domovinski zakon, ki ima dobro jedro in bi kmetom mnogo koristil. Mesta pa so se na vsekriplje upirala, tako da se je cela stvar zavlekla. V zadnjem času so nekateri poslanci jeli to stvar zopet brskati, opiraje se na peticije izmed kmečkih krogov. Jaz sem, pravi govornik, v „Slov. Gospodarju“ podal vzorec, kako se naj sestavljajo take prošnje. Toda dobil sem samo 82 prošenj in moj tovariš gospod Vošnjak jih je dobil 20, gospod Robič pa 30. — Češki kmetje pa so poslali 2000 prošenj. Slov. kmet, zakaj se bolj ne brigaš za-se?! Dolgovi se mej kmeti strahovito množijo, grunti so že zelo zadolženi. Prejšnji poljedelski minister grof Falkenhayn je nameraval na Dunaju osnovati banko, ki bi kmetom dajala posojila z 2—3 odstotki obresti. Pa denarni mogotci so mu obrnili hrbet, češ za kmeta nimamo denarja. To je tedaj resnica, da se s sedanjim drž. zborom ne da ničesar doseči. Treba je novega zbora in novih močij, zato pa je treba tudi novega volilnega reda. O tem so tudi preverjeni naš presvetli cesar, ki so grofu Taaffeju bili dali dovoljenje, da sme v državni zbornici predložiti premembo volilnega reda. Storili pa so to iz političkih in vojaških razlogov. Politiški razlogi: Liberalci so z Ogri sklenili pogodbo, ki je za Avstrijo zelo krivična; v zadnjih 10 letih je Avstrija za Ogersko plačala celih 960 milijonov glđ. To pogodbo hočejo liberalci podaljšati; vsak kmečki zastopnik pa mora biti proti nji. Vojaški razlogi: L. 1890. je moštva s 24 leti bilo 5 milijonov. Od teh jih je 1½ milijona imelo volilno pravico, drugi so bili brezpravni. Ali se bodo taki ljudje hoteli nadalje žrtvovati za domovino?

Nato se prebere resolucija, naj se spremeni volilni red. Resolucija se jednoglasno vsprejme.

Koncem povabi govornik vse, ki so prisotni, naj so zavedni Slovenci, naj stori vsak pri vsaki volitvi svojo dolžnost, naj se potegujejo za svojo materinščino v javnosti, v šoli in uradu, naj delujejo za svojo domovino, zakaj naša krasna domovina je tega vredna. Potem z mogočnim trikratnim „Zivio“ na svetlega cesarja zaključi ljudski shod.

Črne bukve kmečkega stanu.

15. Slovanska organizacija.

b) Ruski mir.

(Dalje.)

Leta 1893 je divljala grozna lakota po Ruskem; ljudje so se hranili s travo, a še te je zmanjkalo; gladu so cepali in umirali. Tedaj se je pokazalo, koliko škoduje kapitalistično žitno trgovstvo kmečkemu stanu. Žita pridelava Rusija ogromno: po 200 milijonov hektolitrov pšenice in

ječmena, po 260 mil. hektolitrov rži, po 168 milijonov hektolitrov ovsa in po 570 mil. hektolitrov turščice.¹⁾

Zemlje je primeroma zelo malo nerodovitne. Razdeljena je tako-le: Polja 25 odstotkov (v naši državi 39 odstotkov), travnikov in pašnikov 15 odstotkov (pri nas 23 odstotkov), gozdov 40 odstotkov (pri nas 32 odstotkov), nerodovitne zemlje 20 odstotkov (pri nas 6 odstotkov).²⁾ Gospodarski pomen ruske države je iz teh podatkov vsakomur razviden. Mnogo več sicer proizvaja, nego potrebuje, in vender ji je — pred par leti manjkalo kruha. Žitni špekulantje so namreč vse sproti kupovali in prodajali v druge dežele. Odvisnost ruskega kmečkega stanu od teh skoraj brez izjeme židovskih špekulantov je jedna njegovih največjih ran. Nadejamo se, da jo bo občinska organizacija srečno prebolela.

Omenili smo že kmečke kreditne zavode in po njih blagodejnem vplivu, smemo soditi, da se bodo kmetje še vedno bolj gospodarski združevali, napravljali si skupna velika gospodarska društva, ki bodo skrbela za izboljšavanje zemlje, za potrebni kredit in ki bodo uničila špekulacijske pre-

¹⁾ Da se lažje izpozna plodovitost ruske zemlje, podajemo tukaj nastopni pregled, koliko pridelajo posamne evropske in zvezne severno-ameriške države.

	Pšenica in ječmen hl	Rž hl	Oves hl	Turščica hl
Švica	1,450.000	700.000	1,600.000	—
Portugalsko	3,000.000	2,000.000	400.000	6,000.000
Grško	3,000.000	—	40.000	1,500.000
Nizozemsko	5,000.000	3,500.000	4,700.000	—
Švedsko-				
Norveško	8,000.000	9,000.000	24,000.000	—
Belgija	9,000.000	8,000.000	9,000.000	—
Dansko	10,000.000	7,000.000	12,000.000	—
Romansko	30,000.000	1,500.000	2,500.000	21,000.000
Špansko	33,000.000	13,000.000	6,000.000	8,000.000
V. Britanija	45,000.000	—	61,000.000	—
Rusko	50,000.000	1,500.000	7,000.000	23,000.000
Nemčija	90,000.000	120,000.000	116,000.000	—
Avstro-				
Ogersko	115,000.000	50,000.000	61,000.000	52,000.000
Francosko	120,000.000	24,000.000	106,000.000	10,000.000
Zvezne države	300,000.000	12,000.000	233,000.000	570,000.000

²⁾ Nerodovitne zemlje imajo:

Zvezne države	3 odstotkov
Nemčija	5 "
Belgija	8 "
Laško	13 "
Francosko	15 "
Dansko	18 "
Špansko	20 "
Švica	29 "
Nizozemsko	30 "
Romansko	32 "
Vel. Britanija	34 "
Grško	35 "
Portugalsko	46 "
Švedsko in Norveško	54 "

le, dokler je ljudstvu neznanu njegovo bistvo. Tudi nižje stopinje ne smejo zvedeti, kaj se godi v višjih, drugače bi izstopili vsi, kateri so vstopili ali preslepljeni po obljubah, ali misleči, da je družba res človekoljubna, ali iz same radovednosti, kake skrivnosti bodo zvedeli. Zato se mora vsak br. . . zavezati s strašnimi prisegami, da ne bo ničesar izdal in kruto kaznoval vsakoga, kdor se pregreši zoper dolžno molčečnost. Pri teh prisegah se vedno očitneje govori o pravem umoru. Kadar se vsprejme kak br. . . v 9. stopinjo („izvoljeni“) mora priseči: „Prisegam, da hočem . . . žrtvovati izdajske brate, kateri povedó katerokoli našo skrivnost ljudem, ki niso v naši družbi. Ako ne bom zvest tej svoji obljubi, naj se kaznujem z najstrašnejšo smrtjo; oslepite mi oči z žarečim železom, vrzite moje telo jastrebom za živež, moj spomin bodi preklet pri vsih framasonih celega sveta“. (Dalje sledi.)

Prijatelju v spomin.

Spisal Vilko M. . .

Pred nekaj časom so poročali časniki o nesrečni smrti kadetnega gojenca Mihaela Bayer-ja. Dasi se ne bode pisalo njegovo ime med velmoži našega naroda, ker se je snovalo njegovo življenje tiho in mirno, vender mu na tem mestu postavljam skromen spominek. Srce mi tako veva in blagohotni bralci gotovo eprosté prijatelju, da pišem svojemu rajnemu prijatelju in stanovskemu tovarišu par besedic v spomin, nesrečnim starišem v tolažbo.

V zlati Pragi sem bival, ko mi je došla tužna vest o smrti druzega mi prijatelja. Ubogi Mihael!

Poln nad in idejalov iti si moral v večnost! Valovi Save upihnilo so ti luč življenja.

Kako vesel, kako živ je bil. Z vsakim bil je znan, vsak ga je ljubil. V svojej mladosti bolehen, ukrepil si je telo na srednjih šolah s telovadbo. Češče sem se čudil, s koliko pogumnostjo je delal najtežje telovadne vaje.

Svoj pogum pokazal je tudi kot hribolazec. Ko smo s tovariši pred štirimi leti obiskali Grintovec, bil je on prvi, ki je z največjih strmin nam prinesel šopek planik in drugih planijskih cvetk.

Toda kmalu se je naveličal gimnazijskega življenja. Že od mladosti naudušen za vojaški stan, izbral si ga je za svoj prihodnji poklic. Skrbni stariši so radi ustregli njegovi želji in ga dali v kadetski ustav v Inomost.

Dasiravno so naju ločile Alpe in široki Dunav, nisva se pozabila. Iz njegovih pisem sem uvidel, da je z dušo in telom udan svojemu poklicu. Večkrat mi je rekel: „Kako sem srečen, da sem vojak.“

Ker je bil izboren tenorist in za petje zelo naudušen, sestavil je o počitnicah s tovariši kvartet in mnogo veselja je napravil v prijateljskih ljubljanskih rodbinah ta „ferijalni kvartet“. Večkrat smo peli.

Dovršil je leta 1891 tretji letnik vojaških šol. V Inomostu mu ni več ugajalo, radi tega se je dal premestiti v novo ustanovljeno vojaško šolo v Mariboru. Ko sem ga vprašal, zakaj da noče več biti v Inomostu, rekel mi je: „Ljubljani hočem bližje biti.“

Ze v Inomostu znan kot izvrsten telovadec, zaslodel je tudi v mariborskem ustavu kot tak. To-

variši morali so ga celó zadržavati, da si ne kvarja zdravja.

Toda ni mu bilo namenjeno uživati življenja. Zadnič videl je letos o binkoštih Ljubljano.

Binkoštno nedeljo sedel je s svojimi stariši še v vrtni lopi in jim častital k jednaindvajsetletnici, kar sta se poročila.

„Oče,“ rekel je, „ta dan obetam Vam, ki ste bili sami dolgo let v vojaški službi, da bodem vse svoje življenje marljiv, srčen in poslušen vojak. In Vi, mati, zagotovim Vam, da dobrot, katere ste mi izkazali, ne zabim in da bodem vedno Vaš hvalni sin.“

Pač bi bile solze, katere so materi in očetu pri teh besedah porosile oko, solze žalosti, ne pa solze veselja, če bi vedela, da so to zadnje besede, katere govori sin svojim starišem.

Sel je, a ni ga bilo več nazaj. V nedeljo po sv. Petru šel se je naš Mihael v Savo kopat in tam je vtonil. Bog vedi, kaj je bilo vzrok, da ni mogel elementa nadvladati, ko je bil vender najboljši plavač.

Milo so peli zvonovi, ko se je pomikal vojaški spreved proti pokopališču pri sv. Krištofu, kjer počiva sedaj truplo rajnega Mihaela. Niti jednega suhega očesa ni bilo, vse se je solzilo: oče, mati, katera sta zgubila svojega nadepolnega, pridnega sina, brat, kateri je zgubil svojega ljubljenega brata, tovariši, prijatelji i znanci, kateri so zgubili spoštovan in dragocen biser.

Lahka mu zemljica!

kupce. V skupnih skladiščih bi moralo ostati vedno dovolj zaloge za domače potrebe. Če se to zgodi, potem se ne bo več ponavljala revščina l. 1893 in ruski kmet bo korakal na čelu vseh kmetov s svojim vzgledom, spričujoč, da je najprej treba osloboditi kmeta kapitalističnega samostilstva in da je še le potem možna njegova rešitev. Žitni trgovci — kapitalisti na jedni strani — kmetje na drugi strani, bijejo sedaj na Ruskem boj. Če tu zmagajo kmetje, kakor upamo, potem tudi našim kmetom zasje boljše zarija. „Barbarska“ Rusija bo učila oholi zapad. Morda se marsikdo temu porogljivo zasmee. Kakor mu drago! Naše znanstveno prepričanje je, da je jedina Rusija še sposobna za to rešilno delo, ker se je ona še najbolj ubranila pogubnemu liberalizmu.

Nikakor ne preziramo pri tem hib sedanje uradne Rusije. A ta uradna Rusija ni mogla doslej uničiti plodov čile slovanske organizacije in po pravici smemo reči, da se bo naposled tudi uradna Rusija popolnoma prilagodila naravi te organizacije. To je naše utemeljeno upanje in v tem upanju si krepimo svojo slovansko samozavest in zajemljemo tolažbo za bodočnost.

Zopet tu pa moramo povdarjati, da je rusko kmečko organizacijo blažila in branila krščanska vera. Vez rodovinske ljubezni, iz katere je nastala, je utrdil Kristusov nauk in v lepi slogi in vzajemnosti so občanje živeli in, ko so prišli dnevi trpljenja, tudi po Zveličarjevem vzgledu potrpežljivo trpeli.

Krščanstvo je oslobodilo vse zatirane stanove in čim se je utrdilo na Ruskem, je tudi ruski kmetič slobodno zadihal. Do konca 16. stoletja ni bilo niti sledi suženjskega tlačanstva, katero nam v živih bojih slikajo nebrojni spisi zapadnih liberalcev, ki so do zadnjega časa po vsi Evropi kandidirali za — odrešenike. Hvala Bogu, da sedaj s svojo kandidaturo tako sijajno propadajo!

Suženjsko tlačanstvo je delo uradne Rusije. L. 1597 je prepovedal Boris Godunov kmetom zapuščati svojo zemljo, to je občino, kateri pripadajo. S tem se je posredno začelo stalno suženjsko stanje.

Preje so bili suženjski tlačani le vojni jetniki in tisti, ki so se sami prodali. Odslej se je to izpremenilo. Vendar do revolucionarja na carskem prestolu, v surovosti, brezobzirnosti, nenravnosti velikega Petra, ni bilo še tako hudo. Osebe brez zemlje se namreč niso smele prodajati, torej grajščak ni mogel slobodno razpolagati z osebami, da si so bile te navezane na svoje občine.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. septembra.

Mladočehi o novem ministerstvu. Mladočeško glasilo priobča v zadnji številki neki članek poslanca Eima, v katerem se slika politični položaj in razmerje mej Mladočehi in grofom Badenijem. Gledé zadnje točke piše omenjeni list: Grof Badeni nikakor ne smatra Mladočehov kot ekstremno stranko in se razlikuje v tem prav znatno od svojih prednikov. On ne računa z zatiranjem mladočeške stranke in ne želi, da bi zopet prišla na krmilo staročeška stranka; on pripozna važnost češkega vprašanja in se je že opetovano izrazil, da ga bodo sodili Čehi po njegovih delih. Toda, pravi omenjeni list dalje, zeló bi se varali, ko bi mislili, da se bodo ta dela kmalu pokazala. Badeni hoče čakati ugodne prilike za rešitev češkega vprašanja, in vsled tega tudi Mladočehi niti za korak ne bodemo odstopili od svojega opozicijskega programa. Mi bodemo tudi nadalje energično zahtevali, da se odpravi izjemno stanje za Prago in da se pomilosté politični kaznjenci. Tega ne zahteva samo pravičnost, ampak je tudi v interesu grofa Badenija samega. S tem, da bo nova vlada ustregla splošni zahtevi, ne bode storila nikako posebno uslugo, za katero bi se moral češki narod hvaležnega skazovati.

Avstrijsko poslanstvo v Rimu in italijanski neodrešenosti. Italijanski listi in njihovi zagrizeni somišljeniki še vedno strastno napadajo

avstroogerskega poslanika v Rimu, ker ni dal razobesiti zastav povodom italijanskega narodnega praznika. Vsi taki napadi pa se morajo smatrati za jako neopravičene in nesmiselne; kajti razun angleškega poslanika, čegar palača se nahaja v neposredni bližini Pijevih vrat, ni razobesil zastav noben poslanik zunanjih držav. Posebno pa se hudujejo Italijanaši nad Avstrijo zato, ker je italijanska zaveznica. Tudi ta napad je popolno neopravičen, ker tudi Nemčija, ki je ravno tako zaveznica Italije, ni postopala drugače. Sploh pa ravno to dejstvo najbolje dokazuje, da je ravno italijansko ljudstvo najbolj brezbožno in da se razun Italije ne veseli nobena država onega sramotnega dne, ko se je vzela prostost sv. Očetu.

Rusija. V Moskvi se že pripravljajo za carsko kronanje, ki se bode vršilo v maju prihodnjega leta. Mesto bode tem povodom ustanovilo zavetišče za 200 vsled starosti onemoglih oseb; ustanovni troški znašajo 200.000 rubljev. Za slavnostne priprave je mesto določilo 250.000 rubljev. Razsvetljava bode stala do 100.000 in pogoščenje vojakov 45.000 rubljev.

Italija. Kralj in kraljevič sta v spremstvu vojnega ministra in neizogibnega Crispija v ponedeljek ogledala si zbrane veterance, med katerimi je bilo mnogo rudečkarjev. Zvečer je bil obligatni umetalni ogenj, ki stane vedno ogromne svote denarja. — Mnogi liberalni italijanski časniki se repenčijo, ker 20. t. m. avstrijsko veleposlaništvo ni razobesilo zastave na palači Venezia. Čudno, da ti neodrešenci nimajo graje za druga poslaništva, ki tudi z zastavami niso hotela proslavljati surovosti.

Japan. Vlada se močno prizadeva, da pomnoži ne samo svoje brodovje, s katerim bi bila kos ruskemu brodovju, ob enem skuša tudi pomnožiti vojno moč na suhem. Z ozirom na veliko eneržijo, katero so razvijali Japonci v teku let, je upati, da se jim ta poskus tudi posreči. Japonci dosedaj niso popolno izrabljali vseh svojih močij, kajti od 300.000 za vojaško službo sposobnih mož so odbrali vsako leto le kakih 20.000 novincev. Aktivna služba je dosedaj določena na tri leta. Sedaj pa nameravajo službeno dobo za polovico znižati in odbrati vsako leto 45.000 novincev. Poleg tega hočejo tudi temeljiteje izvežbati nadomestne rezervnike. Na ta način jim bode mogoče razpolagati s 480.000 dobro izvežbanimi vojaki, ne vštévši močne nadomestne rezerve in deželnih brambocev. Tem potom, kateri se pri 41 milijonih prebivalcev prav lahko da izpeljati, upa doseči Japan na morju in na suhem toliko moč, da se bode kosal z ruskimi četami v vzhodni Aziji.

Šolstvo.

Po inicijativi visokega deželnega odbora vojvodine Kranjske so prejeli krajni šolski sveti, kjer so večrazrednice, ukaz, da morajo poročati, ali bi odgovarjalo dejanskim potrebam, če bi se na vseh slovenskih štirirazrednicah od tretjega razreda naprej učila nemščina obligatno in na nemških štirirazrednicah slovenščina obligatno, da bi se to potem v zakonilo.

Pripomniti moram, da se na slovenskih štirirazrednicah že dogaja, na troške drugega poduka, a na nemških se uči slovenščina neobligatno.

Moje mnenje je tako: Po mestih in večjih trgih, kjer so c. kr. uradi in trgovina, naj se uči nemščina od tretjega razreda naprej obligatno, in sicer zató, ker otroci uradnikov in trgovcev gredó navadno v srednje šole. Tudi kmetje, kateri so namenjeni dati svoje otroke v šolo, šolajo jih na taciš šolah. — Drugače je na štirirazrednicah po vaseh in trgih brez uradov (n. pr.: Šmartino pri Litiji, Št. Vid, Logatec, Devica Marija v Polji, Dobropolje i. dr., ki se v kratkem otvorijo), kjer hodijo v šolo samo otroci poljedelcev in rokodelcev, ki komaj čakajo, da dobé otroke iz šole in jih porabijo za delo. Na taciš šolah je obligatno učenje nemščine naravnost nezmisel, in sicer za-to:

1. Otroci se ne naučé toliko, da bi bilo imena vredno.

2. Nima nemščina za take otroke, ki se bodo pečali z drevesom in drugim orodjem, nobenega pomena.

3. Trpi splošni napredek, ker se na korist nemščine odtrga slovenščini in drugim potrebnim predmetom 8 tedenskih ur.

Vspešen poduk je na taciš šolah nemogoč, ker je v nižjih razredih navadno poduk poludneven in pridejo otroci v 3. razred slabo pripravljene. Ko bi imeli največ prilike naučiti se slovenščine in drugih rečij, mučijo se z nemščino.

Trda je tudi za denar, kar najbolj vedó učitelji sami. S kako težavo se kupijo nemške knjige, a šolski sveti je tudi ne kupijo.

Na taciš šolah naj se uči nemščina neobligatno in vspehi bodo gotovo lepi vsled tega:

1. Učili se bodo le taki otroci, ki pojdejo v srednjo šolo.

2. Učili se bodo zmožni otroci, ki se bodo res lahko učili, ne pa mučili.

Takó se bodo dosegli lepi vspehi in pa nameu, ki ga ima pri nas učenje nemščine.

Dokazati se dá še mnogo in lahko, mislim pa, da sem pisal dovolj jasno. Prizadeti krajni šolski sveti naj pa blagovolijo poročati v tem smislu, ako se bode pa kak nadučitelj upiral, gotovo ne dela iz prepričanja, najbrž da bi se prikupil navzgor.

Visokemu deželnemu odboru pa gotovo ni bila pri srcu toliko slovenščina kakor nemščina.

O nemških štirirazrednicah na Kranjskem govoriti je nezmisel, največ jih bode 10 res potrebnih, in na teh naj se uči slovenščina takó, kakor se, včasih nič, ali pa le po imenu: obligatno. —

Pri vsem tem se gré le za razširjevanje nemščine po deželi, za spretno germanizacijo, da bi se vzgajali zopet stari kmetijski nemškutarji, ki so v zadnjih letih precej izmrli.

Ali visoki deželni odbor res nima drugih nujnejših skrbi? — Ako mu je do slovenščine toliko mar, zakaj ne skrbi, da bi se slovenski otroci po Kočevskem podučevali v materinem jeziku? Začnite na pravem kraju! — S tacim razširjenjem nemščine se ne bode doseglo ničesar, narod bode tudi to mučenje z nemščino prenesel, mlajši se bodo pa posmehovali esivelim birokratom, ki v skrbi za nemščino ne morejo počivati.

Upajmo, da krajni šolski sveti in drugi poklicani faktorji ne bodo obsedeli na spretno nastavljenih limancah. F.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. septembra.

(„Narodove“ laži.) Kakor kaže, treba bo napraviti pod tem naslovom poseben oddelek v našem listu, kajti laži v „Narodu“ so sedaj tako v navadi, da jih treba skoro vsaki dan zavračevati. — Danes navedemo vzgled laži „Narodove“, ki se lahko prime z rokami. — „Slovenec“ je pisal dne 24. sept.: „Ako že nič ne pomagate delavcu, gospoda narodno-napredna, vsaj to mu privoščite, da on s svojo družino spije v nedeljo v poštenu družbi liter natornega vina po 30 kr., dočim je poprej po beznicah dobival ponarejeno vino in je plačeval po 40 in 48 kr.“ — Narod pa 25. t. m. na to piše: „Ljubljanske gostilničarje opozarjamo na sinočnega „Slovenca“ prvo notico, v kateri se brez ovinkov trdi, da prodajajo vsi ponarejeno vino.“ — Takega ostudnega zavijanja je res zmožen le žurnalističen bandit! Sram ga bilo!

(Iz kočevskega okraja) se nam poroča, da c. kr. okrajni šolski svet pošilja v zadnjem času dostikrat nemške dopise krajnim šolskim svetom. Mi ne vemo, ali se to dogaja po kakem višjem nalogu, ali se slavi s tem mati Germanija. To pa vemo, da vsem krajnim šolskim svetom niso na razpolaganje plačani tolmači, ki bi oskrbovali prevode taciš nemških dopisov. Gotovo bode g. glavar naročil svojim uradnikom, naj pošiljajo slovenskim krajnim šolskim svetom slovenske in nemške dopise. Slovenci v tem okraju hočejo biti tudi ravnopravni s svojimi kočevskimi sosedi. Sicer pa naj krajni šolski sveti vračajo nemške dopise in zahtevajo slovenske.

(Ogenj.) Iz Selc se nam poroča: V torek dne 23. t. m. je pogorelo pohoštvo Pintarčku v Prevalu. Ker je hiša na samem v gozdu, ni bilo mogoče dobiti nobene pomoči. Dobro, da so obvarovali hišo. Pogorelec je zavarovan.

(Osebna vest.) Računski preglednik pri ministertvu za uk in bogočastje, g. Karol Franzl, je po dovršenem 40 letnem službovanju stopil v pokoj.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Jubilar je najstarejši sin umrlega gimnazijskega sluge, Ant. Franzl.

* * *

(Iz Celovca) dne 25. sept.: Nj. ekscelencija, prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski dr. Jakob Missia dospel je dne 23. t. m. semkaj, obiskat mil. knezoškofa dr. J. Kahna. — Rahel potres čutili so, kakor se poroča, dne 22. sept. ob 3. uri 20 m. zjutraj v Pliberku. Tudi prej se je tam precejkrat opazilo rahlo gibanje in zibanje zemlje. — Zgodovinsko društvo za Koroško praznuje v soboto dne 12. oktobra v Celovcu petdesetletnico svojega obstanka in stoletnico rojstva koroškega zgodovinarja Gottlieba pl. Ankershofena. Predpoludnem bode slavnostni shod v „Wappensaal“. Govorila bodeta kustos Laschitzer o delovanju zgodovinskega društva in prof. dr. Fr. Hann o zgodovinarju Ankershofenu. Popoludna bodejo skupno ogledovali zbirke v muzeji, zvečer je obed. — Minister notranjih zadev je imenoval ministerskega podtajnika v notranjem ministerstvu Ernsta van Götthema de St. Agathe okrajnim glavarjem na Koroškem.

(„Narodni dom“ v Celji.) Piše se nam: Gradba celjskega „Nar. doma“ ob lepem vremenu hitro napreduje in je zidovje malone že do cela dovršeno. Te dni so začeli že postavljati ostrešje. Krasen je razgled od vrha velikanske gradbe. Gledaš po cellem mestu po okolici; — visočina zidovja je tolika, da gledaš od tu naravnost v line stolpa pri nemški cerkvi. Že sedaj spoznaš, kako impozanten bode naš „Narodni dom“ in kako praktično ter lepo urávan. Kaj čuda, da si domačini in došli slovenski rojaki gradbo z mnogim veseljem ogledujejo, — a „nemški“ gospodje nas zavidajo! Vsak po svojem! Za leto dni, če Bog da, bomo novi „dom“ celjskih Slovencev otvorili!

* * *

(Požar.) Danes zjutraj ob 4. uri so zapazili stanovniki hiše št. 2 na Križevniškem trgu ogenj, ki se je nagloma razširil. Vkljub nagli pomoči od strani mestnih gasilcev in navzočega občinstva niso mogli vdušiti velikega plemena. Sele okoli 6. ure se jim je posrečilo, da so pogasili vsaj deloma na pol vničeno poslopje. Pogorelo je skladišče trgovca Jebačina in strešni del celega poslopja. Dosedaj še ni znano, kako je nastal požar; vendar se splošno trdi, da vsled nepazljivosti.

(Premeščenje I. poštne podružnice.) Pričetkom prihodnjega meseca se premesti I. poštna filijala iz Kordinove hiše pred škofijo na cesarja Josipa trg št. 12.

Društva.

(Kat. delavskemu društvu v Mariboru,) ki je izrazilo svojo udanost cesarju, je došlo potom okrajnega glavarstva pisme iz kabinetne cesarjeve pisarne, v katerem se društvu sporoča cesarjeva zahvala za izraz udanosti. — Katoliško delavsko društvo v Žalcu napravi dne 29. t. mes. v Pletrovičah javen shod.

Telegrami.

Dunaj, 26. septembra. Občinske volitve v prvem razredu se vrše v najlepšem redu; vdeležba je jako živahna. Protisemiti so oddali v prvem okraju prazne glasovnice.

Dunaj, 26. septembra. Vdeležba pri volitvi je ogromna. V mnogih okrajih prihajajo volilci polnoštevilno na volišče. Vspeh

je dosedaj še negotov, vendar se meni, da dobe protisemiti 14 ali še več mandatov. — Na željo vodstva se mesto ne bo razsvetlilo.

Levov, 25. septembra. Od 74 deželno-zborskih volitev iz kmečkih občin so dosedaj znani vspehi 72 volitev. 33 poslancev je znova izvoljenih. Med izvoljenimi se nahajajo vitez Zaleski, minister Javorski in deželni maršal knez Sanguszko. Dalje je izvoljenih najst kmetov, mej njimi štirje od osrednjega odbora; Rusinov je 14. — Podlegli so grof Stadnicki, Romanczuk in Micinsky.

Levov, 26. septembra. Pri deželnozbornih volitvah je popolno podlegla rusinska opozicija s svojim voditeljem Romanczukom. Od 14 izvoljenih Rusincev pripada jih 11 spravnih stranki. Dalje je podlegel Adam Sapieha proti kmetskemu kandidatu Novakovskemu.

Heb, 25. septembra. Pri današnji dopolnilni volitvi je izvolila trgovinska zbornica z 19 glasovi dr. Plenerja državnim poslancem.

Budimpešta, 26. septembra. Danes ste se otvorili obe državni zbornici. Predsednik se je v toplih besedah spominjal umrlega člana nadvojvode Ladislaja.

Kolin, 25. septembra. Danes dopoludne se je pričel 43. shod filologov in učiteljev. Vdeležba je ogromna. Zastopane so Nemčija, Švica, posebno pa Avstrija. Zborovanje bode trajalo tri dni.

Rim, 25. septembra. Kralj in kraljica sta odpotovala danes popoldne v Monzo. Ministri in načelniki raznih oblastij so se poslovili na kolodvoru.

Petrograd, 25. septembra. „Novoje Vremja“ se poroča iz Vladivostoka, da so si Japonci osvojili na Formozu po vročih bojih koncem avgusta mesti Chan-gua in Tai-fen-wu. Čete so potem odšle proti jugu, koder so nastanjene vstaške čete. Japonska armada šteje sedaj 60.000 mož, vendar jo je treba pomnožiti, ker je 3200 utrujenih mož v bolnišnicah.

Bern, 25. septembra. Cesarica Elizabeta je dospela danes dopoludne ob 4. uri 5 m. na tukajšnji kolodvor, vračajoča se iz Francije, ter po kratkem odmoru nadaljevala svoje potovanje.

Tuji.

24. septembra.

Pri **Stonu**: Warell, Rueff, Oberlando, Ornstein, Pollak z Dunaja. — Ganzon, Dobra iz Trsta. — Bauer iz Draždan. — Dekort, Pehek iz Ljubnega. — Gregorič z Vrha. — Peris iz Jalke. — Pauer iz Požuna. — Karpeles iz Prage. — Burger iz Kočevja. — Meneinger s Krškega. — Jeglič iz Kranja. — Illovar iz Boveca. — Kragelj iz Trente. — Zupane iz Motnika. — Purtscher iz Komorna.

Pri **Maliču**: Brunner, Müller, Schingl z Dunaja. — Turak iz Altire. — Warmuth iz Gorij. — Achatz iz Bistrice na Zili. — Seitz, Gross iz Gorice. — Erhartič iz Novega Mesta. — Wittig s Češkega. — Ortner iz Monakovega. — Paulier, Kubalek, Koelpacher iz Gradca. — Novak iz Celovca. — Cvistic iz Zagreba. — Tredonzani iz Trsta. — Jemy iz Linca. — Schlott iz Hirschwang-a.

Pri **Lloydu**: Malaverh z Rakeka. — Feler iz Solnograda. — Lebonski iz Gradca. — Blechner z Dunaja. — Jaklič od Sv. Martina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žmillerič iz Ilir. Bistrice. — Wurzinger iz Hardega. — Pri **bavarskem dvoru**: Fischer iz Novega Mesta. — Pri **avstrijskem caru**: Raunikan, Jazbec iz Gradca. — Fiegl iz Beljaka. — Bauschek iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
25	9. zvečer	744.0	14.8	brezv.	jasno	
26	7. zjutraj	744.6	9.8	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	743.9	13.0	sl. jvzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 15.4°, in za 1.9 nad normalom.

Dr. Makso Pirc,
Minka Pirc roj. Pajser,
poročena.
V Ljubljani, dne 26. septembra 1895.
Mesto vsacega družega naznanila.
576 1—1

Zahvala.

Slavno ravnateljstvo kranjske hranilnice v Ljubljani izvolilo je podariti podpisani kmetijski podružnici **sto goldinarjev** v nakup kmetijskih strojev. Za ta veledušni dar je najtopleje zahvaljuje

načelnikstvo kmetijske podružnice v Predosljah,
dne 24. septembra 1895.

Drag. Česnik.

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolje priporočeno
V. A. Vinding-a
v Bistrici ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno
oglje za kadilnice
100 komadov gl. 1-80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.
Pri naročilih blagoviti naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.
Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto oglje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovite mi pošliti zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III, Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. č. superijor. 19 52-15

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirop
od občinstva navadno zahtevan pod imenom
sok za prsi, pluća in zoper kašelj
prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.
Steklenica z navodilom o porabi 56 kr.,
12 steklenic 5 gl.
Dobiva se pri 565 46
Ubaldu pl. Trnkóczy-ju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.
Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 26. septembra.		Dne 25. septembra.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	151 gl. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	140 " "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 90 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	159 " 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 40 "	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	195 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 90 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 60 "	Salmove srečke, 40 gl.	70 " "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 50 "	Tisine srečke 4%, 100 gl.	146 " 50 "	St. Genois srečke, 40 gl.	71 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 20 "	Dunavske vrvnavne srečke 5%	130 " 75 "	Waldsteinove srečke, 20 gl.	53 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1059 " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 75 "	Ljubljanske srečke	23 " "
Kreditne delnice, 160 gl.	403 " "	Posojilo goriškega mesta	112 " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	177 " 50 "
London vista	120 " 15 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3540 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 87 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 70 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	540 " "
20 mark	11 " 77 "	Priporitetne obveznice državne železnice	222 " 25 "	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	111 " 30 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 53 1/2 "	" " južne železnice 3%	169 " 50 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78 " "
Italijanski bankovci	45 " 35 "	" " južne železnice 5%	131 " "	Montanska družba avstr. plan.	101 " 20 "
C. kr. cekini	5 " 69 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	168 " "
				Papirnih rubljev 100	129 " 37 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguž. pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kurantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.